

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

World Health
Organization

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Poraba protimikrobnih zdravil in optimizacija predpisovanja v Sloveniji

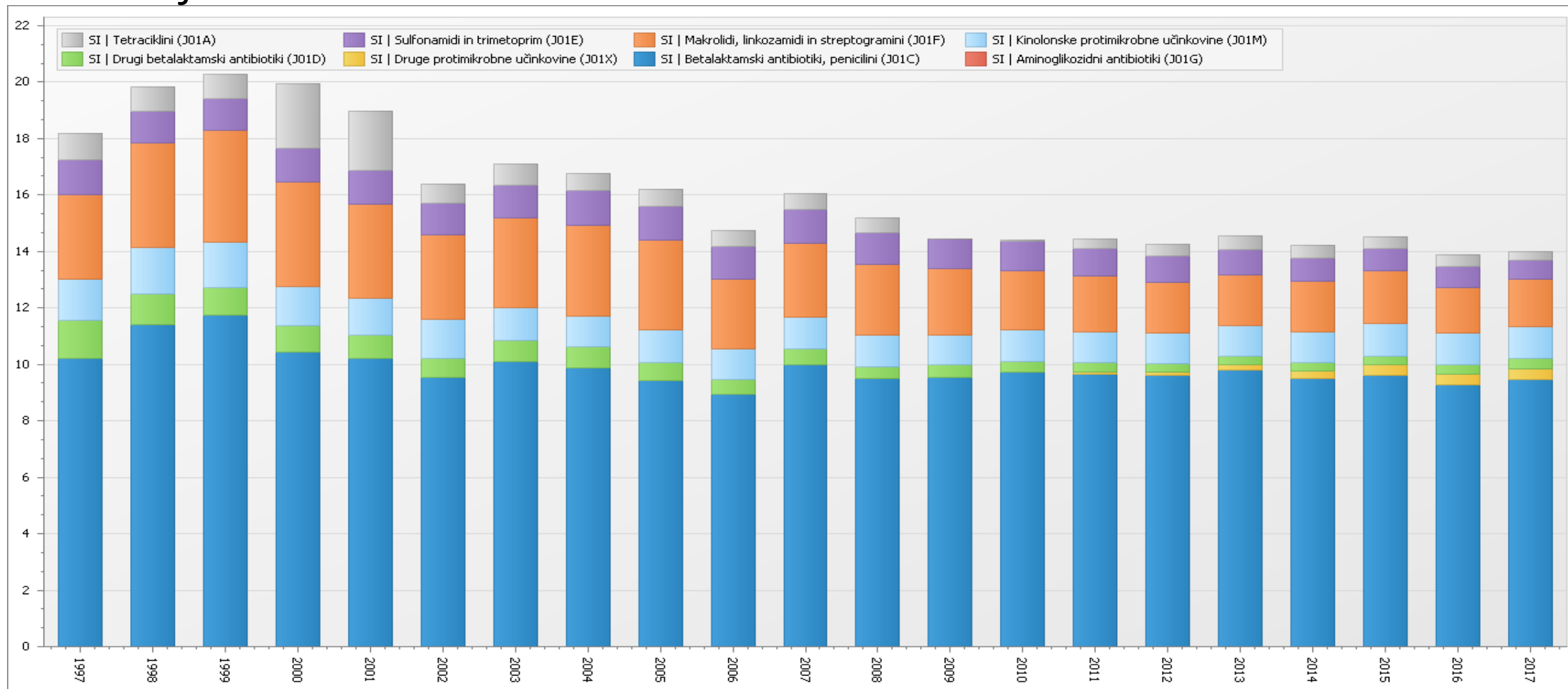
Milan Čižman
Bojana Beović
Slovenska skupina –ESAC-Net
ICM-skupina

Strokovni posvet ob evropskem dnevu antibiotikov, 15.11.2018

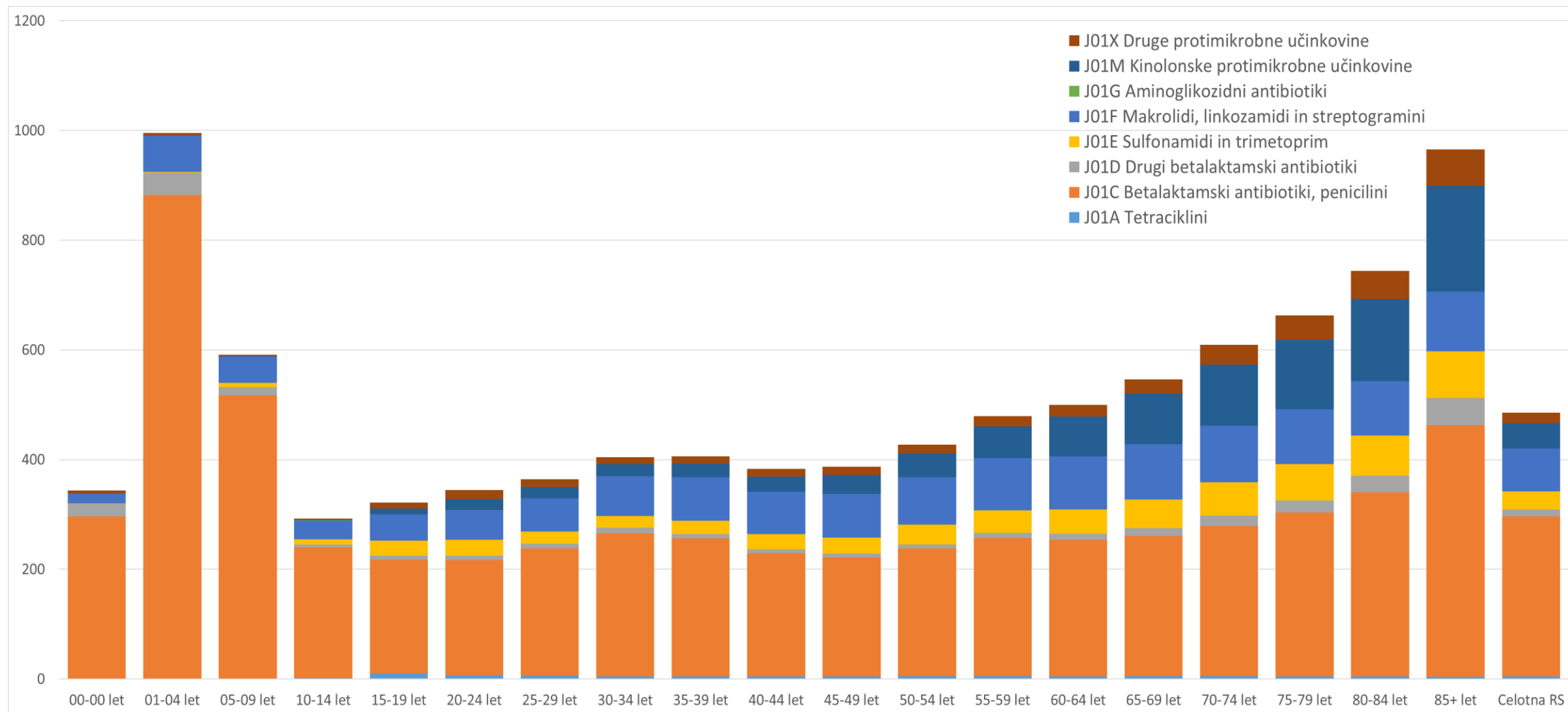
Ambulantna in bolnišnična poraba (DID) antibiotikov (J01) v EU/EEA (n=30) in v Sloveniji v letu 2017

PORABA	EU/EEA	SLOVENIJA
AMBULANTNA	21.7 (10.1 NL-33.6 Cyprus)	14,01
BOLNIŠNIČNA	2.07 (0.9 NL- 3.1 Malta)	1.70

Ambulantna poraba antibiotikov (J01) v DID v Sloveniji v obdobju 1997-2017

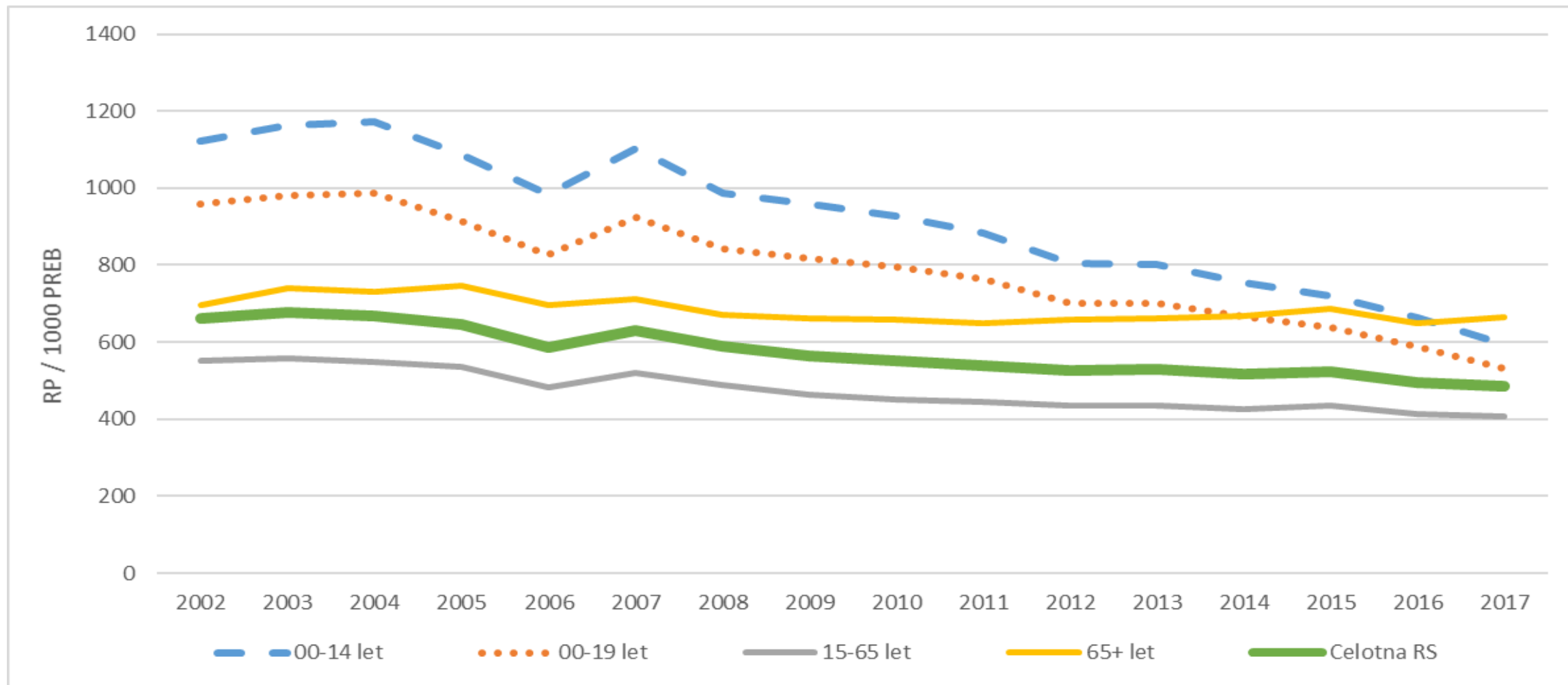

Struktura porabe antibiotikov izražene v Rp/1000 prebivalcev/leto po starostnih skupinah v Sloveniji v letu 2017

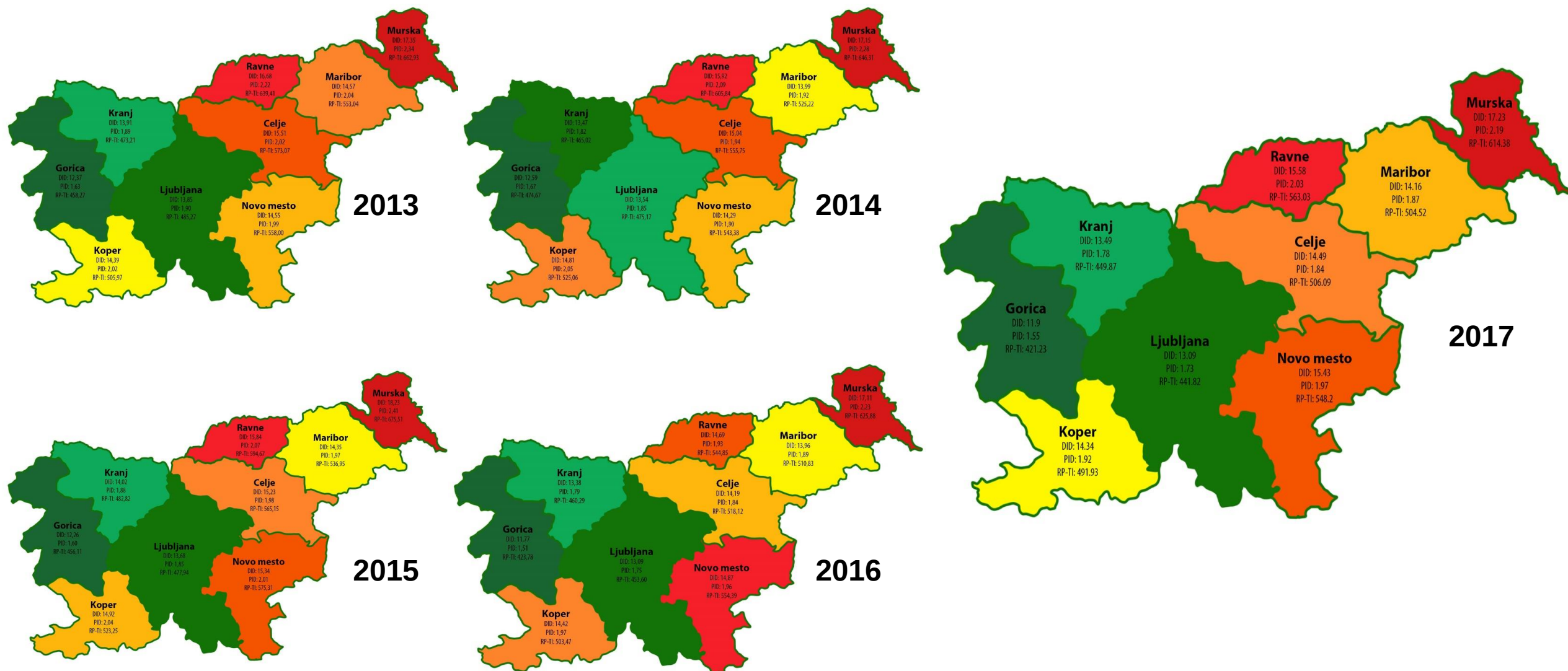
Trendi ambulantne porabe (Rp / 1000 prebivalcev) po starostnih skupinah 2002-2017

Struktura ambulantnega predpisovanja antibiotikov (%) po starostnih skupinah v Sloveniji v letu 2017

Antibiotiki	0-14 let	15-65 years	+ 65 years	celotno
penicillin V	28	9	1	11
amoksicillin	39	18	10	20
co-amoksiklav	19	29	32	28
azitromicin	6	12	9	10
TMP/SMX	1	8	10	7
ciprofloksacin	<1	9	19	10
klaritromicin	1	3	3	2
nitrofurantoin	<1	4	6	4
klindamicin	<1	3	3	3
cefuroksim	1	1	2	1
drugi	5	4	5	4
Celotna raba Rp/1000 preb./dan	594	408	664	485

Ambulatna poraba antibiotikov (J01) po zdravstvenih regijah 2013 - 2017

Specializacija predpisovalcev v ambulantni v Sloveniji v letu 2017 (485 Rp/1000 preb/leto)

SPECIALIZACIJA	RP/1000 prebivalcev/ dan	% celotnega predpisovanja
Splošna medicina	114	24
Brez specializacije	98	20
Družinska medicina	95	20
Pedriatrija	61	13
Interna medicina	15	3
Šolska medicina	12	2
Ginekologija/porodništvo	10	2
Medicina dela	8	2
Zobozdravniki brez podiplomske specializacije	31	6
kirurgija	7	1
Druge specializacije	41	8

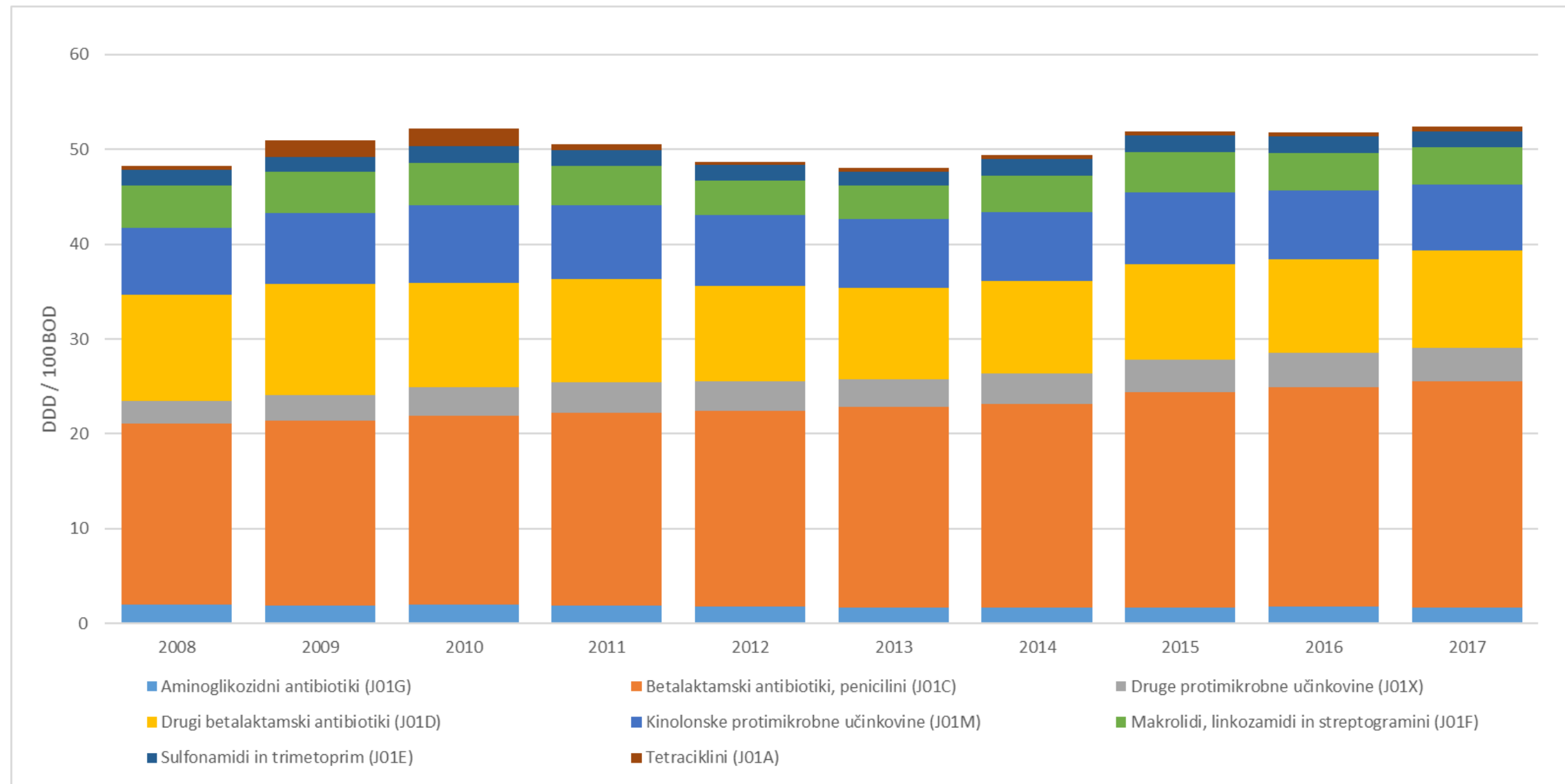
Nacionalna strategija smiselne ambulantne rabe antibiotikov v Sloveniji 2019-2024

- **zmanjšati ambulantno rabo za 20% (2017-2024)**
- Izboljšati strukturo predpisovanja: znižati rabo amoksi/kk, azitro, FQ
- **Znižati regijske razlike, znižati predpisovanje posebej pri otrocih**
- Nameniti posebno pozornost prepogostim predpisovalcem (ZZZS)
- **Analizirati povezavo med porabo in rezistenco**
- Preprečevaje zdravljenja z ostanki zdravil
- **Sproti in razumljivo poročanje o občutljivosti bakterij**
- Izboljšati kazalnike kakovosti
- **Redno posodabljanje priporočil**
- Uvesti PPS
- **Izboljšati izobraževanje strokovne (vključno DSO, urgencia) in laične javnosti**

Bolnišnična poraba antibiotikov (J01) v Sloveniji 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Št.postelj	9 349	9 377	9 356	9 315	9266	9294
Št.sprejemov	374 602	370 994	386 992	386 602	382 053	383 516
Št.BOD	2 446 111	2 439 895	2 449 132	2 431 325	2 443 920	2 447 284
Povprečna ležalna doba	6.5	6.6	6.3	6.3	6.4	6.3
DDD/100 BOD	48.75	48.08	49.43	51.87	51.96	52.45
DDD/100 sprejemov	313	316	313	326	332	335
DDD/TID	1.58	1.56	1.61	1.67	1.68	1.70

Bolnišnična poraba antibiotikov (J01) v Sloveniji 2008-2017

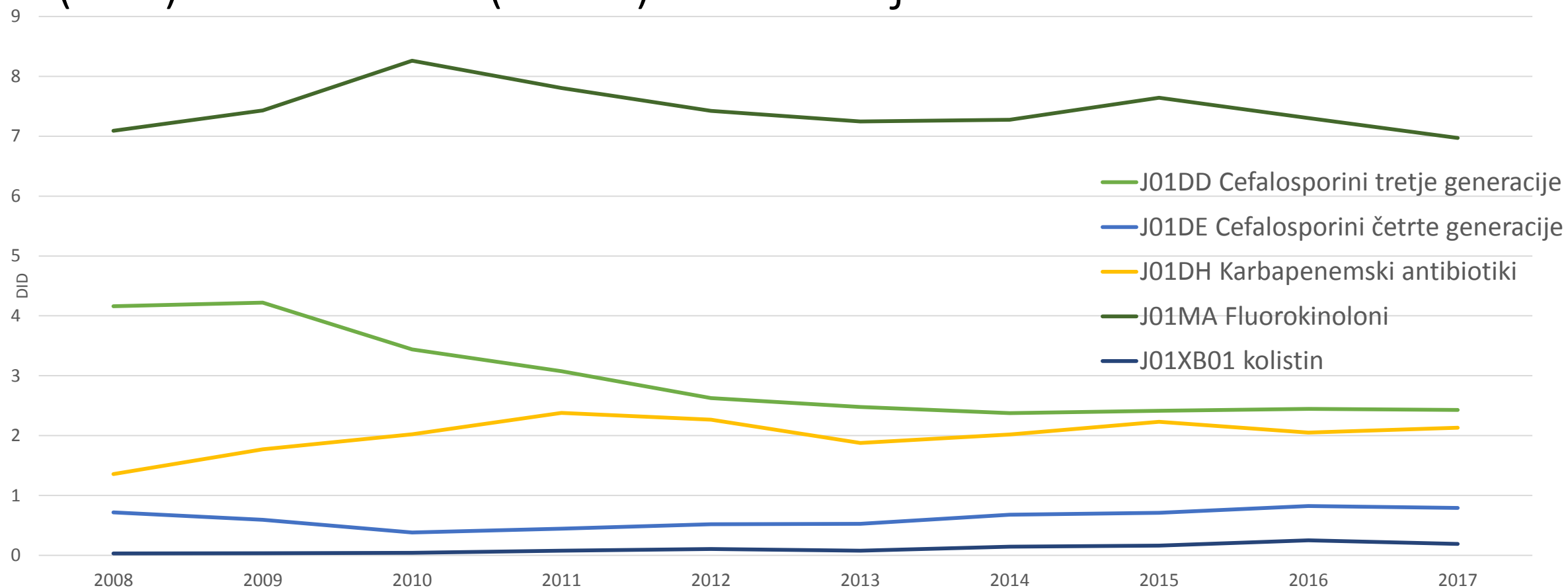

Strateška cilja za optimizacijo predpisovanja antibiotikov v bolnišnicah

Cilj 1: zmanjšanje celotne porabe antibiotikov v vseh bolnišnicah za 10%

Cilj 2: zmanjšanje porabe kritično pomembnih antibiotikov: fluorokinoloni, karbapenemi, cefalosporini višjih generacij.

Bolnišnična poraba (DDD/100 BOD) Cefalosporinov 3 (DD) in 4 generacije, (DE) Karbapenemov (DH), Fluorokinolonov (MA) in Kolistina (XB01) v Sloveniji 2008-2017

Nacionalna strategija za optimizacijo predpisovanja antibiotikov v bolnišnicah

- Uvedba programov nadzorovane rabe protimikrobnih zdravil
 - Zagotovitev osebja (infektolog 1 FTE na 500 postelj)
 - Nadaljevanje nadzorov
 - Posodobitev smernic
 - Elektronsko predpisovanje
 - Zagotovitev službe mikrobioloških laboratorijev v najkrajšem možnem času
 - Izobraževanje zdravstvenih delavcev
-
- Računalniška podpora – NI IZDAJE ZDRAVILA ČE NI PREDPISAN V SKLADU S PRIPOROČILI (indikacija, izbira, višina in število odmerkov, trajanje, deeskalacija, prehod IV na PO).

Zaključek

- V letu 2017 je v primerjavi z letom 2016 ambulantna in bolnišnična poraba antibiotikov narastla za 1%
- Poraba močno odstopa od ciljev nacionalne strategije
- Bolnišnična poraba se značilno povečuje v zadnjih 5 letih
- Ambulantno predpisujemo preveč širokospektralnih antibiotikov
- Opažamo velike razlike med bolnišnicami in oddelki istega tipa
- V bolnišnicah ne moremo pričakovati znižanja odpornosti bakterij ob sedanji porabi antibiotikov

